

Kammarrätt, 2025-242

KAMMARRÄTTEN   DOM   Mål nr 242-25
I STOCKHOLM   2025-09-04
Avdelning 03   Stockholm

KLAGANDE

TTT Sweden AB, 556756-0106

Ombud:

Jur.kand. [ombud 1]

MOTPART

Stockholms stad

Ombud:

Stadsadvokat [ombud 2]

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 23 december 2024 i mål nr 2911-24, se bilaga A

SAKEN

Återkallelse av tillstånd till detaljhandelsförsäljning av tobaksvaror

---

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

TTT Sweden AB yrkar detsamma som i förvaltningsrätten och för fram bl.a. följande.

Staden har inte följt den ordning som finns för hur beslut ska beredas och fattas. Ägarbytet som skedde i bolaget var villkorat med att de nya ägarna skulle få tillstånd att sälja tobak, vilket de fick. Kort därefter utträdde en person ur styrelsen vilket anmäldes till staden. Detta ledde till att tillståndet återkallades. Beslutet är oproportionerligt och bryter mot likabehandlingsprincipen. Återkallelsen beror på ett enda tillsynsbesök som skedde innan den nya styrelsen godkändes. Vid besöket gav kontrollanten dessutom sken av att det inte skulle bli aktuellt att återkalla tillståndet.

De tobaksvaror som inte hade märkning var inte tänkta att förvaras synligt för kunder och vid inspektionen förklarades att produkterna inte var till salu. Den extra snusskylten hade bara suttit uppe i några få dagar och togs bort kort efter tillsynen. Av tillsynsprotokollet framgår att det inte görs någon kontroll av identitetsmärkning, vilket är missvisande. Vid tillsynen höll kontrollanten ett slags förhör med personal i butiken. När personalen missade att redogöra för ett steg i kontrollen tolkades det som att kontroll av identitetsmärkning inte görs, vilket inte stämmer. Trots detta har egenkontrollprogrammet uppdaterats och det hålls regelbundet utbildningar för personalen om hur tobak ska hanteras.

Bristen i ett närstående bolags årsredovisning berodde på att den revisor som anlits inte ville slutföra uppdraget och gjorde sig okontaktbar. Bolagets egen årsredovisning och årsstämma skedde i rätt tid. Anledningen till att det står ett senare datum på årsredovisningen var att de hade misstagit sig på vem som behövde skriva under den. Årsredovisningen var upprättad och inskickad i rätt tid, dock utan alla nödvändiga underskrifter.

Ingen av företrädarna har i dag några skulder till det allmänna. De två äldsta betalningsuppmaningarna uppstod när bolaget hade andra ägare. Många av betalningsuppmaningarna i de övriga bolagen berodde också på misstag från en redovisningskonsult. När det uppdagades ändrades rutinerna omedelbart.

Under processen har bolaget agerat oklanderligt. I februari och mars 2024 genomförde Stockholms stad kontrollköp av receptfria läkemedel som avlöpte utan anmärkning. I oktober och december 2024 har Polismyndigheten utfört tillsyn utan att hitta några brister.

Stockholms stad anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Det som TTT Sweden AB har fört fram och det som i övrigt framgår av utredningen ger inte kammarrätten anledning att göra någon annan bedömning än den som förvaltningsrätten har gjort. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-01).

I avgörandet har deltagit kammarrättsråden Cecilia Bohlin (ordförande) och Fredrik Hammarström samt tf. assessorn Felix Holmgren (referent).

Föredragande har varit [föredragande juristen].

FÖRVALTNINGSRÄTTEN   DOM   Mål nr 2911-24

I STOCKHOLM   2024-12-23

Avdelning 4   Stockholm

KLAGANDE

TTT Sweden AB (tidigare In & Ut Vanadisvägen AB), 556756-0106

Ombud:

Jur.kand. [ombud 1] och [ombud 3]

MOTPART

Socialnämnden i Stockholms stad

Ombud:

Stadsadvokat [ombud 2]

ÖVERKLAGAT BESLUT

Socialnämnden i Stockholms stads beslut 2024-01-17

SAKEN

Återkallelse av tillstånd till detaljhandelsförsäljning av tobaksvaror

---

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Socialnämnden i Stockholms stad (nämnden) beslutade att återkalla TTT Sweden AB:s (bolaget) tillstånd för detaljhandelsförsäljning av tobaksvaror. Skälen för beslutet framgår av tjänsteutlåtande från socialförvaltningens tillståndsenhet, se bilaga 1 (bilagor till utlåtandet är här uteslutna).

Bolaget yrkar i första hand att beslutet ska upphävas och i andra hand att bolaget i stället ska meddelas en varning. Bolaget yrkar även att nämndens beslut ska ändras så att det innebär att ett för bolaget gynnande beslut om att förutsättningarna för försäljningstillstånd kvarstår efter anmälan om förändringar har fattats.

Nämnden anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

- Nämndens handläggning och beslutsfattande

Bolaget har fört fram bl.a. följande avseende nämndens handläggning och beslutsfattande i ärendet. Nämnden har inte följt ordningen för hur beslut ska beredas och fattas. Det är i strid med lagens syfte att utnyttja bolagets skyldighet att anmäla förändring till att kunna ändra ett gynnande beslut att företrädarna bedömts lämpliga. Nämnden har också felaktigt påstått att skälen för beslutet redovisas under rubriken "motivering" i tjänsteutlåtandet. Under rubriken "motivering" behandlas inte alla omständigheter i ärendet. Beslutet har inte heller fattats i enlighet med delegationsordningen. Bolaget har anmält en förändring och beslut ska då fattas av biträdande enhetschef, men beslutet har fattats vid sammanträde i tillståndsenheten. Något beslut att inleda ett ingripandeärende har inte delgivits bolaget.

Förvaltningsrätten konstaterar att domstolen inte utövar tillsyn över nämnden. Det har vidare inte kommit fram att nämnden brustit i sin handläggning på ett sådant sätt att det föranleder någon åtgärd från förvaltningsrättens sida. Det överklagade beslutet innehåller inte heller några sådana formella brister att det finns skäl att upphäva det överklagade beslutet på sådana grunder.

- Frågan i målet

Frågan i målet är om nämnden har haft fog för att ingripa mot bolagets försäljningstillstånd och om tillståndet i så fall ska återkallas eller om en varning är en tillräckligt ingripande åtgärd.

- Tillämpliga bestämmelser

Av 7 kap. 10 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter (LTLP) framgår att en kommun får återkalla ett försäljningstillstånd bl.a. om tillståndshavaren inte uppfyller de krav som gällde för tillståndets meddelande.

Enligt 7 kap. 11 § LTLP får kommunen i stället meddela tillståndshavaren en varning, om en varning kan anses vara en tillräckligt ingripande åtgärd.

- Förvaltningsrättens bedömning

- - Hanteringen av tobak

I juni 2023 genomförde nämnden en inspektion på försäljningsstället och har vid det tillfället anmärkt på att bolaget sålde omärkta cigarrer som saknade hälsovarningar och att cigarrerna inte heller placeras i en förpackning med hälsovarningar när den överlämnas till kund vid försäljning. Cigarrerna plockades bort från försäljning under besöket. Inspektören har vid inspektionen bett tillståndshavaren att redogöra för hur försäljningsstället kontrollerar att tobaksprodukterna är korrekt märkta och av samtalet framkom att kontroll av identitetsmärkning inte görs. Bolaget har fört fram att en låda med cigarrer av misstag inte har förpackats styckvis. Gällande kontroll av identitetsmärkning görs det, men det glömdes bort att nämna i det läxförhörliknande samtalet med inspektören.

Förpackningar till tobaksvaror och örtprodukter för rökning som är avsedda att tillhandahållas konsumenterna på marknaden ska förses med texter och illustrationer som upplyser om de hälsorisker som är förenade med bruk av tobak och örtprodukter för rökning samt om rökavvänjning (hälsovarningar). Styckförpackningar ska förses med en unik identitetsmärkning. Saknas hälsovarningar eller identitetsmärkning får varan inte tillhandahållas konsumenterna. Detta framgår av 3 kap. 1 och 7 §§ LTLP.

De omärkta cigarrerna som bolaget hade till försäljning uppfyllde inte dessa krav och fick därmed inte tillhandahållas konsumenterna på det sätt som skedde. Att det påträffades tobaksvaror utan korrekt märkning och tillståndshavaren därtill missade den delen av kontrollen vid redogörelsen för inspektören talar för att bolagets kontroller inte var ändamålsenliga. Förvaltningsrätten anser att detta är brister som ska läggas bolaget till last vid en prövning av om det finns skäl att ingripa mot bolagets försäljningstillstånd.

- - Marknadsföring

Vid inspektionen har bolaget även fått anmärkning om att det funnits påträngande och uppsökande marknadsföring på försäljningsstället. Den marknadsföring som avsågs var likadana skyltar på två snuskyllar med texten "General ORIGINAL SWEDISH SNUS SINCE 1866".

Bolaget har fört fram att skyltarna inte faller in under otillåten marknadsföring, men att skyltarna trots det har tagits bort omgående.

Det är enligt 4 kap. 1 § LTLF förbjudet att marknadsföra tobaksvaror till konsumenter. Undantag görs dock enligt 4 kap. 2 § samma lag inne på fysiska försäljningsställen för kommersiella meddelanden för tobaksvaror som inte är påträngande, uppsökande eller uppmanar till bruk av tobak. Undantaget för kommersiella meddelanden inne på försäljningsstället bör enligt förarbeten tolkas restriktivt. Skyltar och affischer inne på försäljningsställen vilka inte kan iakttas utifrån är i princip tillåtna, men måste utformas med hänsyn till det restriktiva undantaget för sådana kommersiella meddelanden (prop. 2004/05: 118 s. 36). Skälen till att det finns ett undantag är att sådan marknadsföring som är tillåten, utifrån tobaksköparens synpunkt kan fylla en informativ funktion (prop. 2017/18:156 s. 81).

Förvaltningsrätten anser att dubbletter av samma kommersiella meddelande inte fyller något informativt syfte för konsumenten. Något annat syfte än att framhäva ett visst varumärke eller en viss produkt har inte heller gjorts gällande av bolaget. Användningen av dubbletter kan mot denna bakgrund inte anses ligga inom ramen för en sådan återhållsam disponering som är tillåten. Den aktuella marknadsföringen får därför anses vara otillåten. Förvaltningsrätten anser att det förhållandet att bolaget haft otillåten marknadsföring utgör en brist som ska läggas bolaget till last vid prövningen av om det finns skäl att ingripa mot bolagets försäljningstillstånd.

- - Ekonomisk misskötsamhet

Nämnden har i det överklagade beslutet angett ett antal ekonomiska brister hos bolaget och hos närståendebolag. Både bolaget och närståendebolag har fått upprepade betalningsuppmaningar från Skatteverket och det har funnits restförda skatteskulder hos Kronofogdemyndigheten. Bolaget och ett av närståendebolagen har för räkenskapsåret 2022 inte upprättat sin årsredovisning i tid. Vidare har Polismyndigheten i sitt remissvar lämnat en erinran med anledning av att en av bolagets företrädare är misstänkt för bokföringsbrott.

Bolaget har i denna del fört fram bl.a. följande. Det är mycket förvånande att de företrädare som tre månader innan det överklagade beslutet befanns lämpliga nu ska anses olämpliga. Särskilt när detta skett till största del med hänvisning till information som förelåg redan när försäljningstillståndet lämnades. I ett av närståendebolagen anlätades en revisor som orsakade att årsredovisningen blev förse- nad. Det är samma revisor som polisanmält en av företrädarna. Företrädaren har inte delgivits någon misstanke. Vad gäller bolaget skedde både årsredovisning och årsstämma i tid, men årsredovisningen behövde signeras på nytt på grund av ett missförstånd att endast en styrelseledamot behövde signera. Årsredovisningen daterades om när samtliga signerade, men hos Bolagsverket är det registrerat att det skett i rätt tid. Det finns i dagsläget inte några skulder till det allmänna. Betalningsuppmaningarna som nämnden hänvisar till i bolaget och i närståendebolag har till största del uppstått dels innan företrä- darna tog över bolaget, dels på grund av att en redovisningskonsult missförstått vilken dag inbetalning skulle ske till skattekontot.

Enligt 5 kap. 2 § LTLF får tillstånd för detalj- och partihandel med tobaksvaror endast beviljas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden och om- ständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs upp i LTLF. Kravet på lämplighet kvarstår även efter det att tillstånd meddelats (prop. 2017/18:156 s. 191).

I ett ärende om ingripande mot ett försäljningstillstånd är det möjligt att ta hänsyn även till brister som fanns redan vid tillståndsgivningen, men som uppdagades senare (prop. 2017/18:156 s. 76). Att bolaget och företrädarna för bolaget tidigare har bedömts lämpliga att inneha ett försäljningstillstånd utgör alltså inte något hinder för nämnden att i ett senare ärende göra bedömningen att företrädarna inte uppfyller kravet på lämplighet, även om de brister som läggs bolaget och företrädarna till last förelåg redan när de beviljades försäljningstillstånd.

Lämplighetsprövningen enligt LTLP bör i allt väsentligt kunna ske på samma sätt som gäller för serveringstillstånd för alkoholservice (prop. 2017/18:156 s. 63). I förarbetena till alkohollagen uttalades bl.a. att misstanke om ekonomiska oegentligheter eller misstanke om brottslig verksamhet bör kunna leda till att tillstånd vägras. Det ankommer på sökanden att förete den utredning som behövs för att ändra en sådan bedömning. Den som drar sig undan från beskattning eller som i övrigt på ett betydande sätt missköter sina ekonomiska åligganden gentemot det allmänna är inte lämplig att inneha tillstånd enligt lagen. Som exempel kan nämnas missköta skatte- och avgiftsinbetalningar och allvarligt åsidosättande av bokförings- och uppgiftsskyldighet. För att initiera ett ingripande krävs inte att misskötsamheten är uppsåtlig. Enbart en eller ett fåtal restförda skatte- eller avgiftsskulder bör, såvida det inte rör sig om betydande belopp, normalt inte diskvalificera tillståndshavaren. Visad vilja från tillståndshavaren att betala bör också kunna beaktas (se prop. 1994/95:89 s. 103-104).

Av ovan angivna förarbeten framgår att redan misstanke om brottslig verksamhet kan leda till att tillstånd vägras och därmed även att tillstånd återkallas. Särskilt allvarligt är det bl.a. om det rör sig om ekonomisk brottslighet (prop. 2017/18:156 s. 63). I det här fallet är en av företrädarna enligt remissvar från Polismyndigheten misstänkt för bokföringsbrott, vilket har lett till att Polismyndigheten har lämnat en erinran avseende bolagets försäljningstillstånd. Förvaltningsrätten anser inte att det har kommit fram skäl att ifrågasätta vad Polismyndigheten anger i remissyttrandet. Detta ska därför läggas bolaget till last vid bedömning av om det finns skäl att återkalla tillståndet.

Vad som framkommit om betalningsuppmaningar och restförda skatteskulder samt försenade årsredovisningar tyder på ett upprepat åsidosättande av de ekonomiska skyldigheter som företag och dess företrädare har. Bolaget har fört fram att förseningarna beror på misstag som begåtts av framför allt redovisningskonsulter som anlåtts av bolaget respektive närstående bolag. Det är enligt 8 kap. 4 § aktiebolagslagen (2005:551) styrelsen som har det yttersta ansvaret för att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och säkerställa att bolagets ekonomiska förhållanden kontrolleras på ett tryggsamt sätt. Ansvaret kan inte överlåtas på någon annan. Som framgår ovan krävs det inte heller att misskötsamheten är uppsåtlig för att den ska kunna beaktas. Det rör sig i förevarande fall förvisso i huvudsak om små belopp och enligt vad bolaget har fört fram har skatten i de flesta fall betalats kort efter att bolaget fått betalningsuppmaning. Detta verkar i mildrande riktning, men det kan inte bortses från att det sammantaget rör sig om försenade betalningar under en längre tid och med totalt sett högre belopp. Förvaltningsrätten anser därför att dessa omständigheter ska läggas bolaget till last vid bedömningen av om det finns skäl att återkalla försäljningstillståndet.

- - Vidtagna åtgärder

Bolaget har fört fram att åtgärder har vidtagits för att säkerställa att verksamheten framöver uppfyller de krav som ställs i LTLP. Bl.a. har egenkontrollprogrammet uppdaterats avseende kontroll av identitetsmärkning, otillåten marknadsföring tagits bort och rutiner ändrats i syfte att minska risken för försenade skattebetalningar. Det finns inte något hinder mot att vid lämplighetsprövningen beakta åtgärder som tillståndshavaren vidtagit. En förutsättning är dock att åtgärderna är av ett slag som ger grundad anledning att anta att de missförhållanden som föranlett omprövningen inte kommer att upprepas (HFD 2019 ref. 26). Förvaltningsrätten anser att vad bolaget har redogjort för inte medför att det kan hållas för visst att tillräckligt omfattande åtgärder har vidtagits för att säkerställa att de brister som läggs till last inte uppkommer igen.

- - Bolagets försäljningstillstånd

Med anledning av de brister som har kunnat konstateras anser förvaltningsrätten att det finns grund för att ingripa mot bolagets försäljningstillstånd. Frågan är då om tillståndet ska återkallas eller om en varning är en tillräckligt ingripande åtgärd. Avsikten är att en varning ska ske i första hand. Om omständigheterna är allvarliga kan det dock finnas tillfällen då återkallelse av försäljningstillstånd måste kunna ske utan föregående varning (jfr. prop. 2017/18:156 s. 214).

Förvaltningsrätten anser att inte någon av de brister som har framkommit är så allvarlig att de enskilt ger anledning att återkalla bolagets försäljningstillstånd. Det ska dock även göras en bedömning av om de brister som framkommit sammantaget kan anses vara så allvarliga att det finns skäl att återkalla försäljningstillståndet. Vid en sådan sammantagen bedömning anser förvaltningsrätten att det finns anledning att ifrågasätta om verksamheten vid en framåtsyftande bedömning kommer att bedrivas i enlighet med de krav som ställs i LTLP. Det rör sig om flertalet ekonomiska brister som har förekommit under en längre tid och i flera av de företag som drivs av bolagets företrädare. Därtill har det förekommit brister i hanteringen av tobak på försäljningsstället, vilket får ses som en av de allvarligare bristerna. Förvaltningsrätten anser därför att nämnden har haft fog för att återkalla bolagets försäljningstillstånd utan föregående varning. Slutligen, bolaget har fört fram att det överklagade beslutet strider mot proportionalitets- och likabehandlingsprincipen. Förvaltningsrätten anser att det inte har framkommit omständigheter som tyder på det. Överklagandet ska följaktligen avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Mikaela Neijd

Rådman

Tre nämndemän har också deltagit i avgörandet.

[Föredragande juristen] har varit föredragande.

TILLSTÅNDSENHETEN

TJÄNSTEUTLÅTANDE

TU 2024-01-17

SOCIALFÖRVALTNINGEN

2023-12-15

SoN dnr: 10.4.2-9678/2023

Till socialnämndens tillståndsutskott

Åtgärd mot In & Ut Vanadisvägen AB - In & Ut

FÖRSÄLJNINGSTÄLLE

In & Ut

Vanadisvägen 42

113 31 Stockholm

NUVARANDE TILLSTÅND

Stadigvarande tillstånd för detaljhandelsförsäljning av tobaksvaror.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Tillståndsutskottet återkallar In & Ut Vanadisvägen AB:s, organisationsnummer 5567560106, stadigvarande tillstånd för detaljhandelsförsäljning av tobaksvaror enligt 7 kap. 10 § lag om tobak och liknande produkter (LTLP). Skälen redovisas under rubriken "Motivering" i tjänsteutlåtandet.

Carolina Hamma

Josefin Johansson

SAMMANFATTNING

Vid förvaltningens tillsynsbesök påträffades cigarrer som saknade hälsovarningar. De placerades inte heller i en förpackning med hälsovarningar när de överlämnades till kund vid försäljning. Vid tillsynsbesöket uppdagades även upprepande marknadsföringen som bedömts vara påträngande och uppsökande. Vidare har det tillståndshavande bolaget och närstående bolag fått flertalet betalningsuppsamlingar och restförda skulder. Företrädare i bolaget förekommer även i polisens misstankeregister avseende bokföringsbrott. Förvaltningens bedömning är att misskötsamheten är av sådan allvarlig art att den föranleder återkallelse av tobakstillstånd.

ÄRENDETS BEREDNING

Bolaget innehar detaljhandelstillstånd för försäljning av tobaksvaror i Stockholm Stad sedan 2019-11-01.

Ärendet har inletts 2023-09-20 med anledning av brister som påträffades vid tillsynsbesök, se bilaga 1. Ytterligare brister avseende ekonomisk och personlig lämplighet uppdagades vid utredning om ändrade ägar- och bolagsförhållanden. Uppgifterna har tillförts aktuellt ärende. Remiss har sänts till Polismyndigheten och Skatteverket. Kompletterande uppgifter har inhämtats från kreditupplysningsföretaget Creditsafe.

Kommunicering med tillståndshavaren tillämpas.

Ett ärende avseende försäljningstillstånd av tobaksvaror bedöms utifrån kraven i LTLP, och förvaltningen genomför inga jämförelseanalyser i enskilda ärenden.

REDOVISNING AV SAKUPPGIFTER

- Tillståndshavare

In & Ut Vanadisvägen AB, 556756-0106

Vanadisvägen 42

113 31 Stockholm

- Personer med betydande inflytande

[Styrelseledamot/ägare 1, född 1996]

[Styrelseledamot/ägare 1, född 1995]

Firman tecknas av styrelsen och var för sig av ledamöterna.

ANLEDNING TILL INGRIPANDE

Förvaltningen genomförde utredningsbesök på försäljningsstället den 9 juni 2023. Vid utredningsbesöket framkom att cigarrer saknade hälsovarningar. Cigarrerna placerades inte heller i förpackning med hälsovarningar vid försäljning. Vid utredningsbesöket påträffades 68 omärkta cigarrer. Det framkom även i samtal mellan inspektörer och tillståndshavaren att personal inte utför kontroll av identitetsmärkning.

Vidare noterades två stycken skyltar med texten "General ORIGINAL SWEDISH SNUS SINCE 1866" på två snuskyltar. Marknadsföringen bedömdes som påträngande och uppsökande då dubletter av samma kommersiella meddelande inte anses fylla något informativt syfte. Därmed ligger det inte inom ramen för en sådan återhållsam exponering som är tillåten. Bolaget har åtgärdat marknadsföringsbristerna efter att dessa påtalades under utredningsbesöket, se bilaga 1.

Bolaget inkom med anmälan om ändrade ägar- och bolagsförhållanden till förvaltningen den 19 september 2023. Av utredningen framgår att det tillståndshavande bolaget och närstående bolag fått 19 betalningsuppmaningar, varav flera av betydande belopp. Därtill har närståendebolagen fått två restförd skatteskulder hos Kronofogden de senaste tre åren om sammanlagt 101 855 kronor, se bilaga 2. Av utredningen framgår vidare att närståendebolag RosaSågen AB, 559169-8104, inte upprättat årsredovisning för räkenskapsåret 2022-01-01 - 2022-12-31 i sådan tid att det varit möjligt att, enligt 7 kap. 10§ aktiebolagslagen, hålla årsstämma inom sex månader efter räkenskapsårets utgång, se bilaga 3.

REMISSINSTANSERNAS YTTRANDEN OCH REDOVISNINGAR

- Polismyndigheten

Svar inkom den 26 oktober 2023 i ärende med diarienummer 10.3.1-9566/2023. Av remissvaret framgår att [styrelseledamot/ägare 1] är misstänkt för bokföringsbrott och att det med bakgrund av detta noterats erinran kring Ahleby Alvars allmänna lämplighet, se bilaga 4.

- Skatteverket

Svar inkom den 12 oktober 2023 i ärende med diarienummer 10.3.1-9566/2023.

Av remissvaret framgår att tillståndshavaren In & Ut Vanadisvägen AB - 556756-0106 har tre registrerade betalningsuppmaningar de senaste tre åren enligt nedan:

2108: 10 878 kronor.*

2301: 17 168 kronor.*

2303: 58 789 kronor.

* Bolaget har inkommit med en redogörelse avseende dessa betalningsuppmaningar i ett föregående ärende hos förvaltningen, se ärende med diarienummer 10.3.1-10234/2022.

Av remissvaret framgår vidare att närståendebolag RosaSågen AB - 559169-8104 har tre registrerade betalningsuppmaningar de senaste tre åren enligt nedan:

2209: 371 307 kronor.

2304: 3 971 kronor.

2309: 2 346 kronor.

och en restförd skatteskuld hos Kronofogden:

2210: 35 324 kronor.

Av remissvaret framgår även att närståendebolag RosaSågen Badrum AB - 559128-3972 har två registrerade betalningsuppmaningar de senaste tre åren enligt nedan:

2209: 113 680 kronor.

2304: 18 406 kronor.

Av remissvaret framgår även att närståendebolag Solaf Invest AB - 559200-8105 har 11 registrerade betalningsuppsmaningar de senaste tre åren enligt nedan:

221001: 2 577 kronor.*

220806: 5 275 kronor.*

220702: 3 928 kronor.*

220604: 2 603 kronor.*

220305: 83 001 kronor.*

220205: 2 602 kronor.*

211204: 2 811 kronor.*

211106: 2 598 kronor.*

210904: 2 598 kronor.*

210703: 2 597 kronor.*

210306: 2 316 kronor.*

och en restförd skatteskuld hos Kronofogden:

2204: 66 531 kronor.*

* Bolaget har inkommit med en redogörelse avseende betalningsuppsmaningarna och den restförd skatteskulden i ett förgående ärende hos förvaltningen, se ärende med diarienummer 10.3.1-10234/2022.

- Årsredovisning för RosaSågen AB

Tillståndshavaren har inkommit med årsredovisning samt revisionsberättelse för RosaSågen AB för räkenskapsåret 2022-01-01 - 2022-12-31, se bilaga 3. Av handlingarna framgår att årsredovisningen upprättades i oktober 2023 och därmed inte upprättats i sådan tid att det varit möjligt att hålla årsstämma inom sex månader efter räkenskapsårets utgång. Därtill har revisorn anmärkt på att skatt och avgifter inte betalats i rätt tid. Årsredovisningen upprättades drygt tre månader försent.

- Årsredovisningen för In & Ut Vanadisvägen AB

Av uppgifter från kreditupplysningsföretaget Creditsafe framgår att årsredovisning för In & Ut Vanadisvägen för räkenskapsåret 2022-02-01 - 2022-12-31 inte upprättades i tid. Av utdrag framgår att årsredovisningen upprättades den 13 september 2023, se bilaga 5. Årsredovisningen upprättades därmed drygt två månader försent. Uppgifterna kommuniceras i samband med tjänsteutlåtandet.

- Bolagets yttrande

- - Avseende hantering av tobaksprodukter på försäljningsstället

Bolaget inkom med yttranden den 12 oktober 2023 och den 13 oktober 2023, se bilaga 6. I redogörelserna uppges att samtliga anmärkningar åtgärdades dagen efter utredningsbesöket. Cigarettpaket och rulltobak kontrolleras vid leverans. Kontrollen avser förekomst av hälsovarningar, att varor som levereras stämmer till antalet med det som anges i följesedeln, att spårbarhet- och säkerhetsmärkning finns, att högsta försäljningspris och QR-kod finns på botten.

Bolaget har inkommit med ett reviderat egenkontrollprogram och uppdaterat rutinerna.

Yttrande inkom även den 29 november 2023. Yttrandet understryker i all väsentlighet det som tidigare angivits, se bilaga 7.

- - Avseende personlig och ekonomisk lämplighet

Bolaget inkom med yttranden den 12 oktober 2023 och den 13 oktober 2023 i den del som rör betalningsuppmaningar samt restförda skatteskulder, se bilaga 8. Av yttrandet framgår att närståendebolagen RosaSågen AB & RosaSågen Badrum AB haft problem med sin redovisningskonsult under 2022. Bolaget sade upp kontakten med redovisningsfirman i början av 2023 och letade sedan efter ny firma att samarbeta med.

Av yttrandet framgår vidare att bolaget inledde samarbete med ny redovisningskonsult i april 2023 och anlidade då även en revisor, Ågerup Revision AB, som har kontrollerat och godkänt bokslutet för 2022. Revisorn är anlita för att kontrollera bokslut och stödja företagen att följa lagar och regler för att motverka liknande misstag. Skattekonton skall kontrolleras och utbetalningsspärr är satt på skattekontot för att säkerställa att bolaget alltid har minst 10 000 kronor på skattekontot. Samtliga skatteskulder är åtgärdade.

Bolaget inkom med yttrande 6 november 2023 i den del som rör brottsmisstanke, se bilaga 9. Av yttrandet framgår att RosaSågen AB startades upp under 2018 och bedriver entreprenadverksamhet inom bygg.

Av yttrandet framgår att bolaget under 2022 anlidade revisorn Elisabeth Löchting, på Löchting Revision AB, för att granska bolagets bokföring för räkenskapsåret 2022. Problem med revisorn uppstod i april 2023, fyra månader efter räkenskapsårets slut. Bolaget beskriver att revisorn begärde en orimlig mängd underlag i ett sent skede.

Vidare har bolaget angett att företrädare under perioden april-juni 2022 kontaktade Revisorsinspektionen och undersökte möjligheten att byta revisor. Revisorsinspektionen förklarade då att revisor normalt inte kan bytas ut under pågående revision. I yttrandet beskriver bolaget vidare att Revisorsinspektionen även noterade revisorns ovilja att slutföra uppdraget. Styrelsen för RosaSågen AB vädjade upprepande gånger till revisorn att slutföra revisionen. Revisorn gick, enligt uppgift, på semester och var inte anträffbar. Den 6 september 2023 meddelade revisorn plötsligt att hon avsåg sig uppdraget och avsåg att polisanmäla att RosaSågen AB lämnat in årsredovisningen sent.

Den 20 september 2023 anlidades Ågerup Revision AB. Den 11 oktober 2023 slutfördes revisionen och årsredovisningen lämnades in. Enligt yttrandet har varken företrädaren i det tillståndshavande bolaget eller kollegor i styrelsen på RosaSågen AB begått bokföringsbrott. Styrelsen har inte heller varit oakt samma. Företrädaren har påtalat detta för förundersökningsledaren.

Yttrande inkom även den 29 november 2023. Yttrandet understryker i all väsentlighet det som tidigare angivits, se bilaga 7.

MOTIVERING

- Gällande rätt

- - Återkallande och varning

Av 7 kap. 10 § LTLP framgår att en kommun får återkalla försäljningstillstånd om tillståndshavaren inte uppfyller de krav som gällde för tillståndets meddelande.

Av 7 kap. 11 § LTLP framgår att en kommun istället för återkallelse får meddela tillståndshavaren en varning, om varning kan anses vara en tillräckligt ingripande åtgärd.

En varning får också meddelas tillståndshavare vid allvarliga eller upprepade överträdelser av det som gäller enligt denna lag eller anslutande föreskrifter.

Enligt förarbetena är avsikten att varning ska ske i första hand. Det kan dock finnas tillfällen då återkallelse av försäljningstillståndet måste ske utan föregående varning. Som exempel framhålls allvarlig ekonomisk misskötsamhet eller att tillståndshavaren gjort sig skyldig till brottslighet som innebär att denne inte längre är lämplig att utöva verksamheten (prop. 2017/18: 156 s. 214).

- - Lämplighet

Av 5 kap. 2 § LTLP framgår att tillstånd för detalj- eller partihandel med tobaksvaror endast får beviljas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs upp i LTLP.

Kravet på lämplighet kvarstår även efter det att tillstånd meddelats. Prövningen av lämplighet ska avse tillståndshavarens personliga och ekonomiska förhållanden i vid mening (prop. 2017/18:156 s. 191).

När tillståndshavaren är en juridisk person måste lämplighetskraven även riktas mot den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i rörelsen, ex. VD, styrelseledamot, bolagsdelägare eller aktieägare med betydande aktieinnehav. Även annan ekonomisk intressent bakom en rörelse kan omfattas i prövningen (prop. 2017/2018:156 s. 191).

Brott som har anknytning till rörelsen, ekonomisk brottslighet och tobaksrelaterad brottslighet framhålls i förarbetena som särskilt graverande i lämplighetsprövningen (prop. 2017/2018:156 s. 63). Av alkohollagens förarbeten framgår att även misstanke om brottslig verksamhet bör kunna leda till att tillstånd vägras (prop. 1994/95:89 s. 103).

Lämplighetsprövningen enligt LTLP ska i allt väsentligt kunna ske på samma sätt som vid ansökan om serveringstillstånd. I förarbetena till LTLP hänvisas till alkohollagens förarbeten avseende lämplighetskravet (prop. 2017/18:156 s. 63 och 191). Av alkohollagens förarbeten framgår att den som drar sig undan från beskattning eller som i övrigt på ett betydande sätt missköter sina ekonomiska åligganden gentemot det allmänna inte är lämplig att inneha tillstånd. Som exempel nämns misskötta skatte- och avgiftsinbetalningar och allvarligt åsidosättande av bokförings- och uppgiftsskyldighet. Vidare framgår att ekonomisk misskötsamhet även kan bestå av bl.a. brutna avbetalningsplaner, ökande skuld trots avbetalning, skattebetalning först vid konkursansökan eller fortsatt drift av en rörelse i likvidationspliktigt skick. För att initiera ett ingripande ställs inga krav på att misskötsamheten ska vara uppsåtlig (prop. 1994/95:89 s. 103-104).

- - Årsredovisning

Av 7 kap. 10 § aktiebolagslagen framgår att det åligger bolagsstyrelsen att inom sex månader från utgången av varje räkenskapsår hålla en ordinarie bolagsstämma där styrelsen skall lägga fram årsredovisningen och revisionsberättelsen.

Av 8 kap. 4 § aktiebolagslagen framgår att styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolags angelägenheter. Av lagrummet framgår även att styrelsen svarar för att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Av 2 kap. 7 § årsredovisningslagen framgår att samtliga styrelseledamöter ska underteckna årsredovisningen.

- - Egenkontroll

LTLF är en socialskyddslagstiftning vars syfte är att bidra till att minska bruket av tobak och tobaksrelaterade produkter (prop. 2017/18:156 s. 46).

Av 5 kap. 6 § LTLF framgår att den som bedriver tillståndspliktig försäljning av tobaksvaror eller gränsoverskridande distansförsäljning ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och ansvara för att det finns ett för verksamheten lämpligt egenkontrollprogram.

Egenkontrollprogrammet ska säkerställa att kraven enligt LTLF följs vid försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare. Det gäller inte minst tillsynen av att åldersgränsen för köp av tobaksvaror upprätthålls. Programmet får utformas utifrån verksamhetens omfattning och art. Normalt krävs mer detaljerade program för större verksamheter (prop. 2004/05:118 s 58 och HSLF-FS 2019:20).

I Folkhälsomyndighetens föreskrifter, HSLF-FS 2019:20, finns regler om utformningen av ett egenkontrollprogram.

- - Marknadsföring

Av 4 kap. 1 § LTLF framgår att marknadsföring av tobak till konsumenter som huvudregel är förbjudet, med undantag för det område som skyddas av tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. Från denna huvudregel finns även undantag i 4 kap. 2 § LTLF där det framgår att det inne på det fysiska försäljningsstället är tillåtet med kommersiella meddelanden som inte är påträngande, uppsökande eller uppmanar till bruk av tobak.

När det gäller vilken information som tillåts genom undantaget anges i förarbetena att neutral information om att man säljer tobaksvaror måste godtas, liksom varulistor, prislistor och liknande. Det medges därmed en möjlighet att lämna kommersiella meddelanden eller märkningar som endast fyller funktionen att göra det möjligt för konsumenter att skilja mellan olika tobaksvaror. Det kan vara fråga om en återhållsam exponering av varumärken som endast fyller en särskiljande funktion på det ställe i butiken där varorna saluförs. Det kan vidare gälla symboler för olika varor på en tobaksvaruautomat (prop. 2004/05:118 s. 37).

Av Konsumentverkets allmänna råd för marknadsföring av tobaksvaror till konsumenter (KOVFS 2019:3) framgår av p. 2.3.1 bl.a. att marknadsföring av tobaksvaror ska utformas på ett återhållsamt och neutralt sätt. Vidare framgår att marknadsföringen inte bör väcka särskild uppmärksamhet, genom att exempelvis låta rubrik och layout vara särskilt framträdande eller slående. Det kommersiella meddelandet ska bedömas som en helhet. Förutom själva bild- och textinnehållet bör faktorer som meddelandets storlek, layout och färgsättning beaktas.

Kammarrätten i Sundsvall har dom i mål 1229-20 bedömt, utifrån de snäva ramar som undantaget om marknadsföring medger, att marknadsföring genom såväl ljusskyltar som bildskärmar är otillåten. Vid bedömning beaktas skyltarnas och skärmarnas placering och sammanlagda storlek i kombination med att de är ljussatta. Den sammantagna marknadsföringen utgör ett dominerande inslag i miljön och måste därmed anses vara påträngande. Inte heller sedda som separata enheter är de upplysta ljusskyltarna eller bildskärmarna av sådan måttfull karaktär som krävs för att omfattas av undantagsbestämmelsen. Inte heller kunde användning av dubletter anses ligga inom ramen för sådan återhållsam exponering som är tillåten.

- - Hälsovarningar

Av 3 kap. 1 § LTLP framgår att förpackningar till tobaksvaror och örtprodukter för rökning som är avsedda att tillhandahållas konsumenterna på marknaden ska förses med texter och illustrationer som upplyser om de hälsorisker som är förenade med bruk av tobak och örtprodukter för rökning samt om rökavvänjning (hälsovarningar). Om en förpackning till en tobaksvara eller en örtprodukt för rökning saknar hälsovarningar, får varan eller produkten inte tillhandahållas konsumenterna. Detsamma gäller om hälsovarningarna inte uppfyller föreskrifter om utformningen av varningarna som har meddelats med stöd av 11 kap. 7 §.

I förordning (2019:223) om tobak och liknande produkter finns kompletterande bestämmelser till LTLP avseende hälsovarningar.

I Folkhälsomyndighetens föreskrifter om utformning av hälsovarningar och hälsovarningars placering på förpackning av tobaksvaror (HSLF-FS 2016:46) framgår bl.a. var hälsovarningar ska placeras och hur de ska utformas.

- - Identitetsmärkning och en säkerhetsmärkning

Av 3 kap. 7 § LTLP anger att styckförpackningar till tobaksvaror ska förses med en unik identitetsmärkning och en säkerhetsmärkning. Tobaksvaror får inte tillhandahållas konsumenterna om sådan märkning saknas.

Av Folkhälsomyndighetens föreskrifter om säkerhetsmärkning på styckförpackningar med tobaksvaror, HSLF-FS 2019:4, framgår vad säkerhetsmärkningen ska bestå av.

- Förvaltningens bedömning

Förvaltningen konstaterar inledningsvis att det är klarlagt att bolaget visat betydande brister i sin hantering av tobaksvaror på försäljningsstället. Av utredningen i ärendet framgår att det vid utredningsbesöket den 9 juni 2023 uppdagats att reglerna för marknadsföring på försäljningsstället inte efterföljs. Två stycken skyltar med texten "General ORIGINAL SWEDISH SNUS SINCE 1866" anträffas vid två snuskyltar. Marknadsföringen bedöms därför vara påträngande och uppsökande. Användning av dubletter anses inte heller ligga inom ramen för en sådan återhållsam exponering som är tillåten.

Vid utredningsbesöket uppdagades även att 68 cigarrer var omärkta och saknade hälsovarningar. Cigarrerna var till försäljning och vid inspektörs samtal med tillståndshavare framkom att kontroll av identitetsmärkning inte görs. Av 3 kap. 1 § LTLP framgår att förpackningar till tobaksvaror och örtprodukter för rökning som är avsedda att tillhandahållas konsumenterna på marknaden ska förses med texter och illustrationer som upplyser om de hälsorisker som är förenade med bruk av tobak och örtprodukter för rökning samt om rökavvänjning (hälsovarningar). Om en förpackning till en tobaksvara eller en örtprodukt för rökning saknar hälsovarningar, får varan eller produkten inte tillhandahållas konsumenterna.

Förvaltningen bedömer mot bakgrund av ovanstående att bolaget inte efterlevt de krav som ställs i 3 kap. 1 § LTLP då de tillhandahållit konsumenter omärkt tobak. Förseelsen bedöms som allvarlig då den har koppling till rörelsen och dessutom visar på bristande egenkontroll. Förvaltningen konstaterar vidare att det är klarlagt att företrädare i bolaget visat betydande brister avseende personlig och ekonomisk lämplighet. Det har i ärendet framkommit att det tillståndshavande bolaget har betalningsupppmaningar de senaste tre åren och att närstående bolag har betalningsupppmaningar och restförda skatteskulder hos Kronofogden de senaste tre åren.

Noterbart är att betalningsupppmaning tillkommit även efter att bolaget i tidigare ärende uppmärksammats om misskött skatte- och avgiftsinbetalningar. Därtill har det i remissvar från Skatteverket framkommit att samtliga bolag där tillståndshavarna är verksamma med betydande inflytande har misskött sina skattebetalningar de senaste tre åren. Av alkohollagens förarbeten framgår att den som drar sig undan från beskattning eller som i övrigt på ett betydande sätt missköter sina ekonomiska åligganden gentemot det allmänna inte är lämplig att inneha tillstånd. Förvaltningen bedömer mot bakgrund av ovanstående att det tillståndshavande bolaget och dess företrädare visat allvarlig misskötsamhet i sina ekonomiska åligganden. Särskild vikt bör även fästas vid att bristerna har varit uppreparade och sammantaget uppgår till betydande belopp.

Det har i ärendet även framkommit att närstående bolag RosaSågen AB inte upprättat och lämnat in årsredovisning för räkenskapsåret 2022-01-01 - 2022-12-31 i tid. Det har därför inte varit möjligt att, enligt 7 kap. 10 § aktiebolagslagen, hålla årsstämma inom sex månader efter räkenskapsårets utgång. Bolaget har i yttranden anfört att årsredovisning för närstående bolag RosaSågen AB upprättades och lämnades in sent på grund av att det uppstod problem med dåvarande revisor. Av 7 kap. 10 § aktiebolagslagen framgår att det åligger bolagsstyrelsen att inom sex månader från utgången av varje räkenskapsår hålla en ordinarie bolagsstämma där styrelsen skall lägga fram årsredovisningen och revisionsberättelsen. Av 8 kap. 4 § aktiebolagslagen framgår att styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolags angelägenheter. Av lagrummet framgår även att styrelsen svarar för att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Högsta domstolen förtydligar ansvarsfördelningen mellan revisor och bolagsstyrelse i NJA 2017 s 1101. Domstolen klargör i avgörandet att det åligger styrelsen att upprätta årsredovisning, organisera bokföringen och svara för bolagets förvaltning. Vidare har Högsta domstolen, i NJA 2004 s. 618, klargjort att underlåtenhet att inom föreskriven tid upprätta årsredovisning kan utgöra bokföringsbrott. En årsredovisning anses upprättad då den undertecknas av bolagets styrelseledamöter. Domstolen ansåg att ett bokföringsbrott var av normalgraden då årsredovisningen försenats med tre respektive fyra månader.

Förvaltningen bedömer mot bakgrund av ovanstående att företrädaren, tillika verkställande direktör i RosaSågen AB, är ytterst ansvarig för bolagets redovisning tillsammans med övriga styrelseledamöter. Detta ansvar kan inte läggas över på någon annan. Det faktum att det tillståndshavande bolaget och närståendebolagets årsredovisningar upprättades försent ska därför ses som en brist i företrädarens personliga och ekonomiska lämplighet.

Därtill framgår av utredningen att företrädare förekommer i Polismyndighetens misstankeregister på grund av bokföringsbrott. Polismyndigheten har med bakgrund av detta noterat erinran avseende företrädarens allmänna lämplighet. Polismyndighetens uppgifter ska, tillsammans med bolagets misskött skatte- samt avgiftsinbetalningar och åsidosättande av bokförings- och uppgiftsskyldighet, ses som särskilt graverande då bristerna har koppling till rörelsen och företrädarnas ekonomiska lämplighet.

Förvaltningen konstaterar att de brister som uppdagats rör bolagets tobakshantering och egenkontroll samt företrädarnas personliga och ekonomiska förhållanden. Bristerna är upprepade och av allvarlig art. Tillståndshavaren bedöms inte uppfylla de krav som gällde för tillståndets meddelande. Förvaltningen bedömer mot bakgrund av ovanstående att det är motiverat med återkallelse. Bolagets tillstånd återkallas därför med stöd av 7 kap. 10 § LTLF.

BILAGOR

1. Inspektionsprotokoll med bilder 2023-06-09
2. Remissvar från Skatteverket 2023-10-12
3. Årsredovisning och revisionsberättelse för RosaSågen AB för räkenskapsår 2022.
4. Remissvar från Polismyndigheten 2023-10-26.
5. Årsredovisning för In & Ut Vanadisvägen AB för räkenskapsår 2022.
6. Bolagets yttrande i den del som rör tobakshantering på försäljningsstället.
7. Bolagets yttrande 2023-11-29.
8. Bolagets yttrande i den del som rör betalningsuppsmaningar och restförda skatteskulder.
9. Bolagets yttrande i den del som rör brottsmisstanke.